

*De Nederlandse samenleving is
gediend met juridische en financiële
dienstverleners en organisaties die
betrouwbaar functioneren.*

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

*Het Bureau Financieel Toezicht waakt,
samen met zijn onder toezicht
gestelden, over de integriteit van het
financiële stelsel.*

Versie 2015

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Doelstelling WWFT:

- Het voorkomen van witwassen van opbrengsten uit misdrijven en de financiering van terrorisme ten einde de integriteit van het financiële en economische stelsel te waarborgen
- Het bevorderen van de informatiepositie van de opsporing

Belangrijkste pijlers:

- Een adequaat en risicogericht cliëntenonderzoek
- Een meldingsplicht van ongebruikelijke transacties

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

WWFT van toepassing op:

- Financiële instellingen, zoals banken, wisselkantoren, trustkantoren, bepaalde verzekeraars, casino's, beleggingsondernemingen, financiële dienstverleners en pandhuizen
- Vrije beroepsbeoefenaars, zoals advocaten, (kandidaat- en toegevoegd) notarissen, juridisch adviseurs, belastingadviseurs, accountants, administratiekantoren en anderen die vergelijkbare werkzaamheden vervullen
- Alle handelaren bij betaling in contanten van € 15.000 of meer
- Makelaars, taxateurs en andere tussenpersonen in onroerende zaken

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

WWFT-instellingen onder BFT toezicht:

Vrije beroepsbeoefenaren, zoals:

- (Kandidaat- en toegevoegd) notarissen
- Accountants(-kantoren) en administratiekantoren
- Belastingadviseurs
- Juridische of financieel-economische advieskantoren

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Vrijgestelde werkzaamheden:

(let op: alleen voor notarissen en belastingadviseurs of advocaten en juridisch adviseur die vergelijkbare werkzaamheden verrichten)

- Werkzaamheden ter bepaling van de rechtspositie, vertegenwoordiging en verdediging in rechte van cliënt en advisering rond een rechtsgeding en het vermijden daarvan
- Verkennend of intakegesprek met cliënt voorafgaand aan de dienstverlening
- Vrijstelling bij eenvoudige IB-aangiften met uitsluitend inkomsten uit (vroegere) dienstbetrekking en eigen woning alsmede bij hulp invullen aangifte o.g.v. successiewet

Let op: deze vrijstelling geldt niet bij aanwijzingen van witwassen en financieren van terrorisme

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

“Principle based” benadering:

- WWFT geeft geen specifieke regels hoe cliëntenonderzoek verricht moet worden, maar wel het eindresultaat dat bereikt dient te worden
- WWFT maakt gebruik van open normen zoals:
“verificatie van de identiteit aan de hand van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bron” (art. 11 WWFT)
- De WWFT-plichtige instellingen dienen deze normen, naar gelang hun dienstverlening, zelf in te vullen
- Sommige beroepsorganisaties geven richtsnoeren ter ondersteuning (KNB, NBA en NOB)
- Ook de overheid en toezichthouder verstrekken informatie ter ondersteuning (algemene leidraad Ministerie van Financiën, specifieke leidraden BFT)

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Cliëntenonderzoek op basis van risico

De wijze waarop het cliëntenonderzoek plaatsvindt, moet worden afgestemd op de risicogevoeligheid voor witwassen of financiering van terrorisme van het type cliënt, de aard van de zakelijke relatie, het product of de transactie.

- In beginsel: standaard cliëntenonderzoek
- In voorgeschreven gevallen: vereenvoudigd cliëntenonderzoek
- Hoger risico: verscherpt cliëntenonderzoek

Het risicoprofiel moet, afhankelijk van de uit te voeren transactie, periodiek getoetst worden (monitoringsverplichting).

Ter ondersteuning van de risicoprofilering zijn specifieke leidraden op de website van het BFT te vinden.

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Cliëntenonderzoek (art. 3 WWFT)

- De cliënt identificeren en diens identiteit te verifiëren
- De uiteindelijke belanghebbende (UBO) identificeren en op risico gebaseerde maatregelen nemen om dit te verifiëren; bij rechtspersonen inzicht verkrijgen in eigendoms- en zeggenschapsstructuur
- Doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie vaststellen
- Voor zover mogelijk, zakelijke relatie en verrichte transacties voortdurend monitoren, of risicoprofiel van cliënt is gewijzigd, evt. onderzoek naar bron en herkomst van het vermogen

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Cliëntenonderzoek (vervolg)

- Vaststellen of de natuurlijke persoon die de cliënt vertegenwoordigt daartoe bevoegd is
- Op risico gebaseerde en adequate maatregelen nemen om te verifiëren of de cliënt ten behoeve van zichzelf optreedt dan wel ten behoeve van een derde
- In voorkomend geval, de natuurlijke persoon die de cliënt vertegenwoordigt, te identificeren en diens identiteit te verifiëren

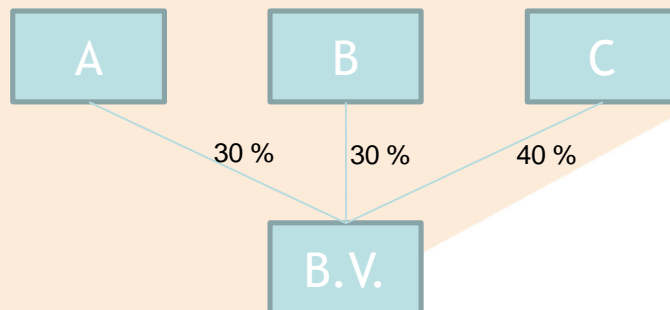

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Ultimate Beneficial Owner (UBO)

- Natuurlijk persoon met kapitaalbelang of stemrecht > 25%, dan wel anderszins feitelijk zeggenschap in een personenvennootschap of
- Begunstigde van 25% of meer van het vermogen van een stichting of een trust of degene die bijzondere zeggenschap heeft over 25% of meer van het vermogen van een stichting of trust

Voorbeeld waarbij natuurlijke personen A, B en C UBO zijn:

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Vereenvoudigd cliëntenonderzoek (art. 6 WWFT)

- Alleen voor bepaalde type cliënten (zoals beursgenoteerde vennootschappen incl. 100% dochterondernemingen alsmede kredietinstellingen en Nederlandse overheidsinstanties)
- Verzamelen van voldoende gegevens om aan te tonen dat sprake is van een dergelijke situatie
- Meldingsplicht is wel van toepassing (*artikel 15 e.v. WWFT*)
- In sommige gevallen overgang van vereenvoudigd naar standaard of verscherpt cliëntenonderzoek (*artikel 3, lid 3, letter c en e WWFT*)

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Verscherpt cliëntenonderzoek bij (art. 8 WWFT):

- Politiek Prominente Persoon ('PEP')
- Indien cliënt niet fysiek aanwezig is of
- Indien relatie of transactie een hoger risico op witwassen en financieren van terrorisme met zich brengt

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Politiek Prominent Persoon (PEP)

(Richtlijn 2006/70/EG)

- staatshoofden, regeringsleiders, ministers, staatssecretarissen en parlementsleden
- leden van hooggerechtshoven, constitutionele hoven en andere gerechtelijke instanties die arresten wijzen in laatste instantie, leden van rekenkamers en directies van centrale banken
- ambassadeurs, zaakgelastigden, hoge legerofficieren en leden van bestuurs-, leidinggevende of toezichthoudende organen van overheidsbedrijven
- directe familieleden van een PEP
- de naaste geassocieerden van een PEP

Indien een persoon een jaar of langer geen politiek prominente functie meer bekleedt dan niet meer aan te merken als PEP.

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Aanwijzingen voor hoger risico van relatie of transactie

(Specifieke leidraden Bureau Financieel Toezicht)

- Geografisch risico: transacties met landen die bekend staan als belastingparadijzen, een bankgeheim kennen, corrupte regimes hebben of waar terroristische groeperingen actief zijn
- Cliëntenrisico: cliënt is werkzaam in branche waar veel contant geldverkeer omgaat, cliënt is moeilijk identificeerbaar of heeft geen vast woonadres, PEP's, cliënt heeft een ondoorzichtige organisatiestructuur, cliënt is onbekende non-profit organisatie met internationaal betalingsverkeer etc.
- Dienstenrisico: cliënt is bereid een hoge vergoeding te betalen voor dienstverlening, betaling van advieskosten door een ander dan cliënt, ABC-transacties met onroerende zaken, gevraagde dienst wijkt af van gebruikelijke werkzaamheden of is er op gericht om uiteindelijk belanghebbende af te schermen, opvallend gebruik van volmachten etc.

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Verscherpt cliëntenonderzoek

- Diepgaandere verificatie van identiteitsgegevens, beoordeling van de overgelegde documenten op echtheid
- Nadere kritische vragen stellen ten aanzien van achtergrond cliënt, groepsstructuur en feiten en omstandigheden van het concrete geval
- Diepgaander onderzoek naar de bron en herkomst van geldverkeer of betrokken geldstromen (verplicht bij PEP)
- Frequenter controle uitoefenen op zakelijke relatie;
- Beslissing tot aangaan van de zakelijke relatie of transactie voorbehouden aan directie (verplicht bij PEP)

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Identificeren: opgave van de identiteit laten doen

- Opgave van de identiteit laten doen door de cliënt

Verifiëren: vaststellen dat de opgegeven identiteit overeenkomt met de werkelijke identiteit

- Natuurlijk persoon: onder meer geldig origineel paspoort, rijbewijs, identiteitsbewijs
- Rechtspersoon: onder meer uittreksel Kamer van Koophandel

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Aangaan en beëindigen zakelijke relatie of uitvoeren transactie

Nieuwe cliënt (art. 4 WWFT)

Identificatie en verificatie van de identiteit en het vaststellen van de identiteit van de UBO vóór aangaan van de zakelijke relatie of vóór uitvoering van een transactie.

Bestaande en nieuwe cliënt (art. 5 WWFT)

Indien een instelling het volledige cliëntenonderzoek niet kan afronden, waaronder onderzoek naar herkomst en bron van het vermogen dient de instelling de zakelijke relatie te beëindigen

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Uitzonderingen moment van identificatie

Uitzondering 1: verificatie van identiteit op later moment mits:

- noodzaak om de dienstverlening niet te verstoren èn
- laag risico op witwassen of terrorismefinanciering èn
- verificatie zo spoedig mogelijk na eerste contact plaatsvindt

Uitzondering 2: identificatie heeft reeds eerder plaatsgevonden onder de WID (overgangsrecht)

Uitzondering 3: voor het notariaat geldt verificatie van identiteit op het moment van passeren

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Meldingsplicht

Objectieve indicator

- Transacties van € 15.000 of meer in contanten, met cheques aan toonder of soortgelijke betaalmiddelen
(NB: contante bankstortingen vallen hier ook onder!!)

Subjectieve indicator

- Transacties waarbij de meldingsplichtige aanleiding heeft te veronderstellen dat ze verband *kunnen* houden met witwassen of financieren van terrorisme
(Zie specifieke leidraden op de website van het BFT)

Let op! Sinds 2013 een uitgebreid transactiebegrip: Transactie is een handeling of samenstel van handelingen van of ten behoeve van een cliënt waarvan de instelling ten behoeve van haar dienstverlening aan die cliënt kennis heeft genomen.

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Inhoud melding ongebruikelijke transactie

- Identiteit van onder meer de cliënt én begunstigde
- Aard en nummer identiteitsbewijs van onder meer de cliënt
- Aard, tijdstip en plaats van transactie
- Omvang, bestemming en herkomst van gelden of andere waarden
- Beschrijving van omstandigheden op grond waarvan de transactie als ongebruikelijk wordt aangemerkt

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Periodieke opleidingsplicht

De instelling dient er zorg voor te dragen dat zij zelf en haar werknemers bekend zijn met de bepalingen van de WWFT en periodiek opleiding genieten die hen in staat stellen een ongebruikelijke transactie te herkennen en een cliëntenonderzoek goed en volledig uit te voeren.

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Samenvatting verplichtingen WWFT (1): Cliëntenonderzoek

1. Verrichten van cliëntenonderzoek (waaronder vaststellen UBO) bij het aangaan van een zakelijke relatie in of vanuit NL dan wel bij een incidentele transactie van ten minste € 15.000;
2. Verrichten van aanvullend (verscherpt) cliëntenonderzoek wanneer een relatie of transactie een hoger risico op witwassen en terrorismefinanciering met zich meebrengt, in ieder geval bij een PEP en in geval identificatie niet in persoon kan plaatsvinden;
3. Voortdurende monitoring van de zakelijke relatie met het oog op mogelijke wijziging van het risicoprofiel;

Samenvatting verplichtingen WWFT (2): Cliëntenonderzoek

4. Verbod tot het aangaan van een zakelijke relatie (c.q. transactie) indien identificatie en verificatie van de identiteit en het vaststellen van de identiteit van de UBO niet heeft plaatsgevonden;
5. Verbod tot het aangaan van zakelijke relatie (c.q. transactie) of het beëindigen van een bestaande zakelijke relatie indien geen cliëntenonderzoek heeft plaatsgevonden dan wel onvoldoende resultaat oplevert;

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Samenvatting verplichtingen WWFT (2): Cliëntenonderzoek

6. Zorgdragen voor (kantoor)beleid en interne procedures en controles op het uitvoeren van cliëntenonderzoek en het opstellen van risicoprofielen;
7. Zorgdragen voor voldoende kennis, voorlichting en opleiding van personeel over de bepalingen van de WWFT en het herkennen van ongebruikelijke transacties;

Samenvatting verplichtingen WWFT (3): Melden ongebruikelijke transacties

8. Tijdig melden (onverwijld) van uitgevoerde of voorgenomen ongebruikelijke transacties aan het meldpunt FIU-Nederland;
9. De overwegingen en genomen beslissing omtrent het wel of niet melden van een ongebruikelijk transactie schriftelijk vast leggen (i.v.m. voldoen aan de zorgplicht);
10. Verbod om de cliënt in te lichten over een melding van een ongebruikelijke transactie aan het meldpunt FIU-Nederland (Tipping off verbod, artikel 23 WWFT).

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT)

Bureau Financieel Toezicht

Euclideslaan 201

3584 BS Utrecht

Tel.: 030-251 6984

Fax: 030-254 3785

www.bureauft.nl